

Dnr :SN2020/4-2

Socialförvaltningen

Mickaela Friberg | Utvecklingsledare

0734-64 74 20 | mickaela.friberg@bollebygd.se

Socialnämnden

Ansökan om medel för utökad bemanning

Förslag till beslut

Att socialnämnden ansöker om medel för att tillfälligt anställa fler socialsekreterare för att under ca 8 månader 2020 kunna genomföra riktade insatser för att förbättra verksamheten genom reda ut strukturella svårigheter och bygga en stabil verksamhet.

Ärendet

Sammanfattning

Socialnämnden ser möjlighet att åstadkomma en långsiktig effektivisering av verksamheten inom individ- och familjeomsorgen om ytterligare medel tillskjuts för att utöka bemanningen inom myndighetsenheterna. Under rådande förutsättningar arbetar verksamheten i en konstant akut situation vilket medför att inga effektiviseringar kan göras då en minimal personalstyrka tvingas hantera en allt större ärendebelastning. Ett tillskjutande av medel för att utöka bemanningen är ett extraordinärt krafttag som behöver pågå under ca 8 månader år 2020 för att nå balans i verksamheten och kunna skapa förutsättningar för effektiviseringar och ökad rättssäkerhet. Genom att bygga upp verksamheten med rutiner och strukturer beräknas verksamheten bli mer kostnadseffektiv. Om enheterna inte kan öka bemanningen under en begränsad tid så är risken istället överhängande att de även 2020 kommer att redovisa underskott.

Aktuell situation

Under 2019 anställdes fyra personer till IFO myndighet för att fylla vakanser, gemensamt för alla fyra var att de hade blivit tydligt avrådda från att söka sig till Bollebygd. Anledningen till att de avråddes uppgavs vara för att situationen på IFO i Bollebygd var ökänt instabil och arbetsmiljön var dålig, någon utveckling kunde de heller inte räkna med då det angavs vara en socialtjänst som gick på knäna. Att flera lyssnade på rådet var tydligt genom att det var ett lågt antal ansökningar och då ytterligare tjänster utannonserades under hösten inkom inga ansökningar från kvalificerade sökande. Den bild som ges av andra är tråkigt nog väl överensstämmande med verkligheten då IFO under en längre tid dragits med hög personalomsättning och hög sjukfrånvaro vilket har resulterat i en instabil verksamhet som inte alltid håller en god kvalitet. Detta har vidare kombinerats med en ökad ärendetyngd både genom ett ökat antal aktualiserade ärenden men också genom att de ärenden som aktualiserats blivit allt mer komplexa. Ett exempel på detta är att antalet ärenden från Bollebygd som blir aktuella på Barnahus har ökat med 500 % under första halvåret 2019 jämfört med 2018. Andra exempel på den ökade arbetsbelastningen är att enheten för barn och unga tidigare gjorde en förhandsbedömning per dag, i genomsnitt görs det idag fem förhandsbedömningar per dag.

Ökningen av antalet ärenden i kombination med den höga personalomsättningen har medfört att enheternas bemanning inte är tillräcklig för arbetsbelastningen. Detta innebär att enheterna idag ligger på en bemanningsnivå som innebär att man inte klarar att hålla utredningstider och att många, icke-akuta men lagstiftade, arbetsuppgifter åsidosätts för att klara de akuta delarna. Socialförvaltningen försöker rekrytera upp till den bemanning som det finns utrymme för i budgeten men det beräknas fortfarande innebära att enheterna ligger kvar på samma bemanningsnivå då det inte är ett tillräckligt stort tillskott för att möta behovet. Under 2020 kommer socialstyrelsen sannolikt att utlysa stimulansmedel för stärkt bemanning inom socialtjänstens verksamhet för barn och unga och detta kan då ge utrymme att

anställa två personer. Genom sådan utökning beräknas bemanningen hamna på en nivå där enheterna har förutsättningar att hålla utredningstiderna och genomföra en stor del av de övriga lagstadgade uppgifterna. Den bemanningsnivå som då uppnås möjliggör dock inte för att arbeta med utveckling eller effektivisering av verksamheten. För att det ska vara möjligt behöver socialtjänsten under en tid överbemannas för att resurserna ska kunna frigöras. Att utöka bemanningen på sådant sätt är inte en permanent lösning utan ska ses som ett projekt för utveckling och effektivisering där exempelvis rutiner för arbetet ska utarbetas, formuleras, fastställas och implementeras. Att driva det som ett projekt ger också förutsättningar för att komma runt det dåliga rykte som har uppstått och nå ut till fler kvalificerade medarbetare.

Vinster av utökad bemanning

En tillfällig överbemanning ger verksamheten möjlighet att i första läget hinna ikapp med eftersatta arbetsuppgifter så som uppföljningar och omprövningar.

Förvaltningen beräknar att en sådan balans kan uppnås inom de första månaderna, beroende på kompetensen hos de personer som rekryteras och så snart enheterna har kommit i fas kan ett verkligt utvecklingsarbete påbörjas. Där kommer fokus att ligga på att skapa rutiner och ramar för arbetet för att det ska kunna utföras på ett mer effektivt och rättssäkert sätt. Det handlar bland annat om att skapa rutiner för arbete med våld i nära relationer för att ge personalen bättre förutsättningar att fånga upp individer tidigare för att, om möjligt, undvika stora kostnader på sikt.

För hela individ- och familjeomsorgen kommer en tillfällig överbemanning också att innebära att enheterna får möjlighet att arbeta med kompetensutveckling för att uppnå en bättre kvalitet och rättssäkerhet i verksamheten. Arbetet med rutiner och kompetensutveckling kommer att leda till att verksamheten blir mer kostnadseffektiv då det dagliga arbetet effektiviseras genom kunskap, rutiner och strukturer samt att medarbetarna får förutsättningar att bygga genomtänkta lösningar för de personer som söker stöd.

Enheten för barn och unga

Utöver kompetensutvecklingen och rutinskapandet så medför en utökning av barn och unga enheten att verksamheten får möjlighet att rekrytera egna familjehem för att på så sätt minska kostnaderna för familjehemsvården. Det finns kompetens för detta arbete på enheten idag men på grund av den ansträngda arbetssituationen finns det inte tid att arbeta med frågan då det är ett tidskrävande arbete. Den ekonomiska vinningen av att rekrytera egna familjehem beräknas vara stor på sikt då det är betydligt mer kostsamt att köpa tjänsten av förmedlingar.

Vuxenenheten

Genom att utöka bemanningen på vuxenenheten med fokus på handläggning av ärenden enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionsnedsatta (LSS) ges utrymme för verksamheten att se över gamla beslut mer grundligt och ompröva insatsen efter dagens behov. Det innebär inte bara en ökad rättssäkerhet utan också en möjlighet till besparing genom att insatserna eventuellt kan minskas. Inom SoL behöver det ges utrymme till uppföljningar och mer aktivt arbete för att minska andelen bostadssociala kontrakt så att fler personer får möjlighet att själva ta över kontraktet och därigenom minska kommunens inblandning och möjliga kostnader.

Förlust vid ej utökad bemanning

Om det inte ges förutsättningar att utöka personalstyrkan under en begränsad tid kommer verksamheten att hamna efter ännu mer i ärendehandläggningen och som resultat finns det risk att ärendena blir allt dyrare för kommunen. I dagsläget har IFO lyckats hålla godtagbar kvalitet mot brukare i de allra flesta fall men risken för att detta inte kommer att kunna hållas är överhängande om bemanningsnivån och ärendebelastningen ligger kvar på samma nivåer som i dagens läge. Verksamheten kommer också att tappa mer personal då arbetsmiljön blir ohållbar och enheterna

fortsätter då i den negativa spiral de har påbörjat. Det finns alltså en stor risk att det blir underskott om personal inte tillskjuts, då den befintliga bemanningen har stora svårigheter att möta verksamhetens behov under rådande förutsättningar.

Ekonomiska förutsättningar

Då anställningar kan komma att bli aktuella först vid månadsskiftet april/maj beräknas satsningen kosta ca 1,1 miljoner kronor innevarande år.

Skickas till

Förvaltningschef

BOLLEBYGDS KOMMUN

Socialförvaltningen

Johnny Telkkonen

Förvaltningschef

Mickaela Friberg

Utvecklingsledare